

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2151695
Steller: J. Koopmans
Datum commissie: 13 januari 2026
Datum raadsvergadering: 10 februari 2026

Team: ODL
Teammanager: M. Leemhuis
Portefeuillehouder: T. L. M. Bennis
E-mail: jo.koopmans@hoorn.nl

Onderwerp

Sportparkennota 2035 Hoorn

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Sportparkennota 2035 Hoorn

De raad besluit

1. De 'Sportparkennota 2035 Hoorn' vast te stellen, met als ambities:
 - a. Vitale sportparken ontwikkelen;
 - b. Sportparken verbinden met de stad;
 - c. Gezonde leefomgeving;
 - d. Ruimte delen en samenwerken;
 - e. Duurzaam en klimaatbestendig investeren;
 - f. Toegankelijkheid voor iedereen;
 - g. Slim gebruik van de ruimte.
2. Het college opdracht te geven om in de periode 2026-2035 de toekomstige inrichting van de volgende sportparken verder uit te werken, zodat de raad hierover een besluit kan nemen:
 - a. Blauwe Berg;
 - b. Fruittuinen;
 - c. Middelweg;
 - d. Julianapark;
 - e. Lingeweg;
 - f. Holenweg;
 - g. Roskam.

Samenvatting

De gemeentelijke sportparken zijn een essentiële basisvoorziening waar inwoners sporten, betekenis vinden en 'even op adem' kunnen komen in hun vrije tijd. Door groei van het aantal inwoners is beter gebruik van deze beschikbare ruimte noodzakelijk. De gemeente heeft daarom als doel dat alle sportparken in 2035 voldoen aan de kenmerken van een vitaal sportpark: ruimtelijk samenhangend, goed benut, open, multifunctioneel, duurzaam en sociaal inclusief. Ze zijn levendige plekken waar sport, ontmoeting, natuur en gezondheid samenkomen. Verenigingen moeten daarvoor meer samenwerken met sportondernemers, onderwijs, zorg en welzijn. De gemeente neemt de leiding in het maken van ruimtelijke plannen en helpt sportaanbieders om meer samen te werken en nieuwe activiteiten te ontwikkelen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Op 8 december 2020 heeft de gemeenteraad het *Masterplan Buitensport Hoorn 2020* vastgesteld. Daarbij heeft de raad opdracht gegeven om het plan verder uit te werken. Deze uitwerking bestaat uit twee sporen, die samen leiden tot twee nota's:

1. Sport, spel en bewegen in de openbare ruimte 2024;
2. Sportparkennota 2035 Hoorn.

De eerste nota '*Sport, spel en bewegen in de openbare ruimte 2024*', is op 14 mei 2024 door de raad vastgesteld. Dit raadsvoorstel betreft de tweede nota.

Belang

De ontwikkeling van vitale, open en multifunctionele sportparken is essentieel om de gemeente Hoorn in een groeiende stad leefbaar, gezond en sociaal sterk te houden. Zo worden sportparken waardevolle publieke plekken die ruimte bieden voor sport, ontmoeting en welzijn voor **alle** inwoners. Het zijn kostbare m2, die de gemeente samen met alle mogelijke betrokkenen maximaal moet benutten.

Centrale vraag

Op welke manier moeten de gemeentelijke sportparken, die vermeld staan in de Sportparkennota 2035, ontwikkeld worden tot vitale open sportparken?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Sportparken zijn essentieel voor de gezondheid van onze inwoners. Ze bieden fysieke ruimte om te bewegen, elkaar te ontmoeten, talenten te ontwikkelen en samen activiteiten te organiseren als sporter, supporter, vrijwilliger, trainer en bestuurder. Dit versterkt niet alleen de vitaliteit, veerkracht en sociale samenhang, maar draagt ook bij aan preventie en een gezonde leefstijl. Op deze manier investeert en versterkt de gemeente een actieve, zelforganiserende, gezonde en sterke gemeenschap.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Investerings in sportparken leveren een belangrijke bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van Hoorn. Sportparken spelen een rol in klimaatadaptatie, biodiversiteit en duurzame energie. Ze vormen de groene longen van de stad en dragen bij aan een gezonde leefomgeving. Daarnaast is het behoud van maatschappelijke voorzieningen met een beweeg- en natuurfunctie essentieel in een stad waarin meer verdichting een gegeven is.

Hoorn streeft naar een toekomst met minder CO₂-uitstoot, minder gebruik van aardgas en meer duurzame energiebronnen. Sportparken kunnen hieraan bijdragen. Zo kunnen sportvelden regenwater opvangen of benut worden voor het opwekken van energie.

Met bloemrijke randen, natuurlijke oevers en meer groen versterken sportparken bovendien de biodiversiteit. De klimaatopgave vraagt om bewuste keuzes: minder verharding en meer ruimte voor groen en water. Zo worden sportparken niet alleen sportieve, maar ook duurzame en toekomstbestendige plekken in de stad.

4. Kaders

Landelijk Sportakkoord II – Strategielijn 'Ruimte voor sport en bewegen'

De doelstellingen van het Landelijk Sportakkoord II zijn meegenomen in de ontwikkeling van deze beleidsnota. Doel is het creëren van een toekomstbestendige sportinfrastructuur die uitnodigt tot bewegen, laagdrempelig is en voor iedereen toegankelijk. Sport en bewegen vormen het fysieke fundament voor een gezonde leefstijl. Daarbij is er aandacht voor verbinding met andere domeinen, zoals natuurontwikkeling en wijkontwikkeling. Zo ontstaat meer bereik onder verschillende doelgroepen. Masterplan Buitensport Hoorn 2020

De gemeenteraad stelde in 2020 het Masterplan Buitensport Hoorn 2020 vast. Dit plan heeft als doel een duurzame en aantrekkelijke sportinfrastructuur in Hoorn te realiseren. Het masterplan rust op drie pijlers, waarvan vitale sportparken er één is. De Sportparkennota 2035 werkt deze pijler verder uit.

Omgevingsvisie Hoorn 2022

De Omgevingsvisie Hoorn 2022 schetst de visie op de fysieke leefomgeving en de ontwikkelrichting tot 2040. De ambities uit deze visie sluiten goed aan bij de doelen in de Sportparkennota 2035. Beide zetten in op een socialere, gezondere en veiligere leefomgeving.

Ruimtelijke Agenda Hoorn

De Ruimtelijke Agenda Hoorn is de tactische uitwerking van de Omgevingsvisie Hoorn. Hoorn wil meer stad worden: groeien om als stad beter te functioneren en aantrekkelijker te worden.

De agenda vormt de schakel tussen de Omgevingsvisie en de andere instrumenten van de Omgevingswet. Ze biedt een stevige basis voor concrete gebiedsontwikkelingen.

Het versterken van de sport- en beweegruimte (openbaar en op de sportparken) is een van de belangrijke keuzes voor een stedelijker en leefbaar Hoorn.

Coalitieakkoord 2022–2026: Durven. Doen! Dromen

Het coalitieakkoord 2022–2026 legt verschillende ambities vast die direct samenhangen met de sportparken in Hoorn. Een belangrijke ambitie is het stimuleren van sport en bewegen. De gemeente wil dit bereiken door sportfaciliteiten intensiever te gebruiken en sportparken breder in te zetten voor verschillende doelgroepen en activiteiten.

Nota 'sport, spel en bewegen in de openbare ruimte'

Deze nota heeft als visie: 'Een inclusieve leefomgeving die mensen faciliteert, stimuleert en uitdaagt om te bewegen, spelen, sporten en ontmoeten'. De sportparken en openbare ruimte zijn aan elkaar verbonden. Visies van beide nota's moeten daarom ook op elkaar aansluiten.

5. Argumenten

1.1 Ruimte voor sport en bewegen goed benutten voor een groeiende stad

De gemeente Hoorn heeft de ambitie te groeien naar circa 95.000 inwoners. Dat zorgt voor aanzienlijk meer druk op de beschikbare ruimte. Meer inwoners betekent ook meer behoefte aan ruimte voor sport, spel, bewegen en ontmoeting. De gemeentelijke sportparken zijn redelijk goed verspreid over de gemeente. Samen met de gevestigde sportverenigingen spelen zij een sleutelrol in het opvangen van deze behoefte. Het kunnen niet alleen maar plekken zijn met velden en clubaccommodaties. Het moeten groene multifunctionele ontmoetingsplekken worden voor alle inwoners, jong en oud, lid of geen lid. Op die manier wordt de beschikbare ruimte zoveel mogelijk optimaal benut.

1.2 Breder belang van de sportparken

De gemeentelijke sportparken zijn een essentiële basisvoorziening waar inwoners sporten, betekenis vinden en 'even op adem' kunnen komen in hun vrije tijd. Ze zijn relevant voor de gezondheidsopgave, vergrijzing, afnemende motorische vaardigheden bij kinderen, sociale samenhang en participatie. Sportparken verbinden sport ook met onderwijs, zorg, welzijn en duurzaamheid. Tegelijk wil de gemeente de leefbaarheid van de stad behouden en inspelen op de veranderende samenleving, zoals de toenemende vraag naar ongeorganiseerde sportmogelijkheden. Ook daarom moeten sportparken beter benut worden en beter aansluiten bij maatschappelijke behoeften.

1.3 Het concept vitale sportparken past bij de sportieve, verbonden en leefbare stad

De gemeente ziet de functie van sportparken als ruimte met een brede maatschappelijke waarde. Om dat te bereiken is het doel dat in 2035 alle gemeentelijke sportparken voldoen aan de kenmerken van een vitaal sportpark: ruimtelijke samenhang, goed benut, open, multifunctioneel, duurzaam en sociaal inclusief.

De volgende ambities en principes gelden daarbij als de kaders:

1. Vitale sportparken ontwikkelen

In 2035 voldoen alle gemeentelijke sportparken aan de kenmerken van een vitaal sportpark: goed benut, open, duurzaam en sociaal inclusief.

2. Sportparken verbinden met de stad

Sportparken zijn goed bereikbaar, groen en onderdeel van het dagelijks leven. Ze zijn ontmoetingsplekken waar bewoners kunnen sporten, wandelen, spelen en elkaar ontmoeten.

3. Gezonde leefomgeving

Sportparken vormen een basisvoorziening voor een actieve en gezonde leefomgeving.

4. Ruimte delen en samenwerken

Sportverenigingen, sportondernemers, zorg- en welzijnsorganisaties en scholen werken samen aan een breed en aantrekkelijk aanbod. De clubaccommodatie is een plek voor sport, cultuur, gezondheid en buurtactiviteiten.

5. Duurzaam en klimaatbestendig investeren

Nieuwe investeringen dragen bij aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en duurzame energie. Sportparken vormen de groene longen van de stad.

6. Toegankelijk voor iedereen

Sportparken zijn inclusief en toegankelijk voor alle inwoners, ongeacht leeftijd, inkomen of beperking. Iedereen moet zich er veilig en welkom voelen.

7. Slim gebruik van ruimte

Door de groei van Hoorn en de beperkte ruimte is efficiënt gebruik van sportparken noodzakelijk. Multifunctioneel gebruik en gedeelde voorzieningen zijn de norm.

1.4 Samenwerken aan vitale sportparken

Het realiseren van vitale sportparken is in de kern een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en sportverenigingen. De vrijwilligers van de verenigingen zorgen voor levendigheid en maatschappelijke betrokkenheid. De gemeente adviseert, verbindt, ondersteunt, investeert en pakt waar nodig de regie. Beide partijen werken daarbij samen met subsidiepartners, zorg- en onderwijsinstellingen, betrokken inwoners en andere belanghebbenden zoals sportondernemers. De totale samenwerkingscultuur is cruciaal voor de realisatie van de vitale sportparken.

Het is daarbij van belang oog te hebben voor de druk op de sportverenigingen. Het doel moet zijn om ze hun kracht te zetten, te houden en de vrijwilligersstructuur niet (met toenemende regelgeving) te overvragen. De organisatie van een vereniging berust op betrokkenheid en vrijwillige inzet. Zo blijft het activiteitenaanbod betaalbaar en toegankelijk voor iedereen. Professionals in het veld spelen daarin een kritische rol met advies, ondersteuning en verbinding. Van daaruit is het aan de verenigingen de kansen te benutten en mee te werken om vitale sportparken te realiseren.

1.5 Sportparkennota 2035 geeft inhoud, kaders en richting

Het doel van een vitaal sportpark is niet voldoende. Elk sportpark is anders qua inrichting, functies, bedieningsgebied, gebruikers etc. Dat maakt ook dat het toekomstbeeld voor elk sportpark richting 2035 anders is en hoort te zijn om een goed aanbod voor de inwoners in Hoorn neer te zetten. De sportparkennota 2035 geeft daaraan invulling met inhoud, kaders en richting om de uitwerking tot concrete plannen een goede start te geven.

2.1 Perspectief herinrichting sportpark omzetten naar een plan vergt een trekkersrol van de gemeente

Bij sportparken Risdam-Noord en 't Krijt zijn de infrastructurele aanpassingen doorgevoerd of in uitvoering. Bij sportpark Wilhelminapark is de wijziging zeer beperkt. Daarom vragen deze sportparken geen trekkersrol van de gemeente in de planvorming. Bij de andere zeven sportparken is de complexiteit groter en is het vanuit de positie en rol die de gemeente heeft logisch dat de gemeente de leiding neemt in het opstellen van een concreet plan. Dit betreft de sportparken: Blauwe Berg, Fruittuinen, Middelweg, Julianapark, Lingeweg, Holenweg en Roskam.

2.2 Perspectieven op samenwerking en activiteiten

Alhoewel de verdere ontwikkeling van samenwerking en de organisatie van nieuwe activiteiten ook nauw verbonden is aan de mogelijkheden van de fysieke inrichting, is het ook een apart spoor. Sportverenigingen zijn er al mee bezig en blijven dat ook. Het daarbij ondersteunen krijgt op uitvoeringsniveau vorm in jaarplannen van gemeentelijke professionals en die van gesubsidieerde organisaties.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

De Sportparkennota 2035 is tot stand gekomen na een participatieproces van anderhalf jaar (februari 2024 – oktober 2025). In de startfase bezocht de gemeente alle sportverenigingen die als hoofdgebruikers van de gemeentelijke sportparken worden beschouwd. Daarbij werden kansen en knelpunten besproken. Tijdens het Sportcafé Hoorn (september 2024) deelden sportverenigingen en partners ideeën voor samenwerking. In 2025 volgden verdiepende gesprekken en ateliers op diverse sportparken. De opbrengsten hiervan zijn verwerkt in de conceptnota, die opnieuw is voorgelegd aan de hoofdgebruikers. Hun reacties zijn meegenomen in de definitieve versie.

Bij de ontwikkeling van toekomstige plannen worden (potentiële) gebruikers, zowel deelnemers als sportaanbieders, en andere belanghebbenden betrokken.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.

Planontwikkeling voor herinrichting van de sportparken wordt zoveel mogelijk gedaan binnen bestaande capaciteit en/of budget. Indien in een jaar toch extra inzet nodig blijkt, wordt dit via de Kadernota aan de raad voorgelegd.

Bekostiging van een uitgewerkt plan voor herinrichting van een sportpark vraagt gemeentelijk investeringsbudget, waarbij sport niet het enige beleidsterrein kan zijn waarbinnen dekking gezocht moet worden.

Het belang raakt namelijk meer beleidsterreinen zoals gezondheid, duurzaamheid, natuur, etc. Voor de dekking wordt uiteraard ook gekeken naar andere mogelijkheden zoals subsidies en bijdragen van samenwerkende organisaties, zoals betrokken sportondernemers. De raad krijgt elk plan via een raadsvoorstel voorgelegd.

8. Communicatie

Inwoners en externe organisaties

De griffie neemt dit onderwerp op in de reguliere communicatie voorafgaand aan de commissievergadering en na het raadsbesluit. Wanneer er concrete vervolgstappen worden gezet die relevant zijn voor inwoners en andere belanghebbenden, volgt op dat moment aanvullende communicatie om hen hierover te informeren en waar nodig participatie te organiseren.

Interne organisatie

Tijdens de voorbereiding van de beleidsnota zijn de betrokken teams binnen de interne organisatie actief aangehaakt en is draagvlak om de verbreding te realiseren. Na het raadsbesluit worden deze teams geïnformeerd over de uitkomst en ontvangen zij de definitieve beleidsnota.

9. Realisatie

Voor een belangrijk deel van de realisatie wordt verwezen naar hoofdstuk vijf van de sportparkennota 2035. Het komt ook bij 1.4 en 2.2 van de argumenten aan bod als het gaat om samenwerking en activiteiten.

De planning van de planontwikkeling voor de sportparken Blauwe Berg, Fruittuinen, Middelweg, Julianapark, Lingeweg, Holenweg en Roskam wordt in 2026 door het college vastgesteld. Daarbij wordt gekeken naar prioriteit (mede op basis van het nieuwe coalitieakkoord en potentiële maatschappelijke winst), capaciteit, beschikbare middelen en investeringsbereidheid bij betrokken partijen (in tijd en/of middelen). Andere ruimtelijke vraagstukken in de gemeente, zoals bij sportparken Roskam en Blauwe Berg, worden ook bij de planning betrokken.

Als het gaat om clubaccommodaties op een sportpark ligt het eigendom veelal bij de sportvereniging. Bij eventuele ontwikkeling daarvan ligt het initiatief dus bij de vereniging. Vanuit de trekkersrol van de planontwikkeling voor de herinrichting van een sportpark kan de gemeente daarin wel ondersteunen.

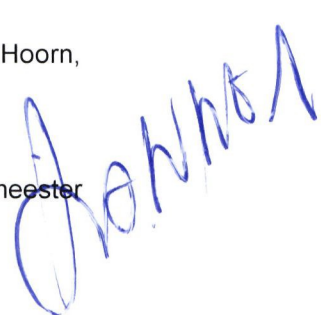
De raad heeft op 16 september 2025 in beginsel ingestemd met de oprichting van het Sportbedrijf. Het is de bedoeling de exploitatie en het beheer van de zwembaden, ijsbaan en binnensportaccommodaties daaraan over te dragen. Alhoewel de gemeentelijke sportparken daar dus nog geen onderdeel van zijn, is het dat op een later moment wel een mogelijkheid die onderzocht kan worden. Het Sportbedrijf kan dan ook een actieve rol spelen in de realisatie van de doelen van de Sportparkennota 2035.

Hoorn, 16 DEC. 2025

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester